

GD-epidemiologe Henriëtte Brouwer:

“Aanvoer van vee heeft grote invloed op diergezondheid”

“Monitoring van de gezondheid van de Nederlandse vee­stapel is één van de belangrijke taken van de GD. Naast informatie uit de sectiezaal en het laboratorium komen er via GD Veekijker telefonisch vragen en opmerkingen bin­nen over de diergezondheid. Daarnaast is er een onderdeel binnen de monitoring waar trends en ontwikkelingen in dier­gezondheid nauwlettend worden gevolgd: **de data-analyse**. Hierbij krijgen we anoniem sterftecijfers van Rendac, aan- en afvoergegevens van I&R en tankmelkcelgetallen en groeiremmers in de tankmelk van Qlip.

Rundveehouders staan deze informatie vrijwillig af. De uitkomsten koppelen we via publicaties in vaktijdschriften weer terug om ondernemers **handvatten te geven voor een betere diergezondheid**. Door deze informatiebronnen samen te voegen is het mogelijk dwarsverbanden te leggen en ont­wikkelingen rondom diergezondheid in kaart te brengen op verschillende typen bedrijven. Zo kregen we bijvoorbeeld in 2007 signalen dat er meer dieren op rundveebedrijven stier­ven, waarbij Bluetongue mogelijk een rol speelde. Achteraf bleek dit grotendeels het gevolg van een aangescherpte regelgeving waarbij wrak vee niet meer afgevoerd mocht worden naar de noodslachting.

‘gesloten bedrijfsvoering stimuleren’

Binnen de data-analyse doen we elk jaar een verdiepingson­derzoek. Hierbij hebben we onderzocht hoe de diergezond­heid is op grote en sterk groeiende melkveebedrijven in re­latie tot aanvoer van vee ten opzichte van melkveebedrijven van gemiddeld formaat. Daaruit blijkt dat op grote melkvee­bedrijven **dezelfde sterfte en afvoer voor het leven** is als op gemiddelde melkveebedrijven. Wel is er een onderscheid met betrekking tot uiergezondheid. Grote melkveebedrijven hebben 10% meer nieuwe uierinfecties en groeiremmers in de tankmelk komen maar liefst 67% meer voor. Hier staat tegenover dat na afkalven nieuwe uierinfecties en persistente uierinfecties met respectievelijk 61% en 56% minder voorkomen dan op gemiddelde melkveebedrijven. Wellicht levert het **werken met productiegroepen** hierbij een voordeel op. Melkveebedrijven die groeien op basis van eigen opfok hebben een even goede diergezondheid als gemiddelde melkveebedrijven.

De aanvoer van vee had de grootste gevolgen voor dier­gezondheid: op melkveebedrijven die veel vee aanvoerden (ten minste acht runderen per jaar) was het **percentage rundersterfte 40-50% hoger**. De sterfte van geormerkte kalveren was fors hoger (60%). Daarnaast voerden deze bedrijven twee keer vaker en op jongere leeftijd runderen af voor het leven dan gemiddelde melkveebedrijven. Er waren aanwijzingen dat de uiergezondheid minder goed was dan op gemiddelde melkveebedrijven. Zo was het tankmelkcelgetal hoger (13.000 tot 18.000 cellen/ml), het percentage nieuwe uierinfecties (5 tot 8%) en het percentage groeiremmers (85%) hoger dan op gemiddelde melkveebedrijven. Met deze gegevens kunnen we voor melkveehouders aantonen dat een **gesloten bedrijfsvoering** zich terugbetaalt in een betere diergezondheid.”

Met haar monitoringswerkzaamheden waakt de GD over diergezondheid in Nederland. Onder andere via de GD-Veekijker, waar vragen van dierenartsen over bijzondere gevallen binnenkomen. Naast de helpdeskfunctie is GD-Veekijker hét centrale verzamelpunt voor alles rondom diergezondheid. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring oplevert. Deze actuele informatie draagt bij aan een gezonde rundveesector.